

KOMMISSJONENS GJENNOMFØRINGSFORORDNING (EU) 2021/1122**2024/EØS/28/57****av 8. juli 2021**

om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368 ved at Norwegian Interbank Offered Rate tilføyes på og London Interbank Offered Rate fjernes fra listen over kritiske referanseverdier som brukes på finansmarkedene i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011(*)

EUROPAKOMMISSJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 av 8. juni 2016 om indekser som brukes som referanseverdier for finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller for å måle investeringsfonds resultater, og om endring av direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU og forordning (EU) nr. 596/2014⁽¹⁾, særlig artikkel 20 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Referanseverdier kan anerkjennes som kritiske i samsvar med artikkel 20 nr. 1 bokstav a), b) eller c) i forordning (EU) 2016/1011. I henhold til artikkel 20 nr. 1 bokstav b) skal referanseverdier, for å anerkjennes som kritiske referanseverdier, bygge på inndata framlagt av bidragsytere der flertallet er lokalisert i én medlemsstat, og de skal anses som kritiske i denne medlemsstaten. Den 11. august 2016 vedtok Kommisjonen Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368⁽²⁾, der en liste over kritiske referanseverdier ble opprettet.
- 2) Forordning (EU) 2016/1011 finner anvendelse i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) og ble gjennomført i norsk lovgivning 6. desember 2019.
- 3) Den 3. desember 2020 underrettet den norske vedkommende myndighet, Finanstilsynet, Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) om sitt forslag om å anerkjenne Norwegian Interbank Offered Rate (NIBOR) som en kritisk referanseverdi i henhold til artikkel 20 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2016/1011, ettersom NIBOR er av avgjørende betydning i Norge og bygger på bidrag fra bidragsytere som alle er lokalisert i Norge.
- 4) NIBOR er en referanserente basert på et gjennomsnitt av de rentene som banker på det norske pengemarkedet er villige til å tilby hverandre for lån uten sikkerhet og med ulike løpetider. NIBOR fastsettes daglig for fem ulike løpetider: en uke og en, to, tre og seks måneder. Fra og med 3. desember 2020 deltar seks banker i NIBOR-panelet, og alle er lokalisert i Norge.
- 5) I vurderingen som ble framlagt for ESMA, konkluderte Finanstilsynet med at dersom NIBOR opphører eller leveres på grunnlag av inndata eller et panel av bidragsytere som ikke lenger er representative for det underliggende markedet eller den økonomiske virkeligheten, kan dette ha betydelig negativ innvirkning på finansmarkedenes virkemåte i Norge.
- 6) Finanstilsynets vurdering viser at NIBOR brukes som referanse for lån til husholdninger og ikke-finansielle institusjoner som utgjør ca. 418 milliarder euro, noe som tilsvarer 94 % av samlede lån til norske husholdninger og ikke-finansielle institusjoner og 136 % av Norges bruttonasjonalprodukt (BNP). NIBOR fungerer dessuten som referanse for kupongutbetalingene for ca. 60 % av den samlede nominelle verdien av obligasjoner med flytende rente i Norge, til et samlet beløp på ca. 130 milliarder euro. Basert på opplysninger fra en enkelt sentral motpart viste Finanstilsynet også at

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 243 av 9.7.2021, s. 39, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 352/2021 av 10. desember 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), ennå ikke kunngjort.

(1) EUT L 171 av 29.6.2016, s. 1.

(2) Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368 av 11. august 2016 om utarbeiding av en liste over kritiske referanseverdier som brukes på finansmarkedene i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 (EUT L 217 av 12.8.2016, s. 1).

NIBOR brukes som referanse for OTC-rentederivater for et utestående nominelt beløp på minst 1988 milliarder euro per oktober 2020. Til slutt oppga Finanstilsynet at NIBOR for øyeblikket er referanse for investeringsfond med en samlet netto andelsverdi på 0,3 milliarder euro. Den samlede verdien av finansielle instrumenter og finansielle kontrakter som bruker NIBOR som referanse, er dermed minst åtte ganger høyere enn Norges bruttonasjonalinntekt.

- 7) I Finanstilsynets vurdering ble det konkludert med at NIBOR er av avgjørende betydning for den finansielle stabiliteten og markedsintegriteten i Norge, og at NIBORs opphør eller manglende pålitelighet kan ha betydelig negativ innvirkning på finansmarkedenes virkemåte i Norge og på selskaper og forbrukere, ettersom den brukes for lån, forbrukerkredittprodukter, OTC-rentederivater og investeringsfond.
- 8) Den 28. januar 2021 oversendte ESMA sin uttalelse til Kommisjonen der det ble fastslått at Finanstilsynets vurdering oppfyller kravene i artikkel 20 nr. 3 i forordning (EU) 2016/1011, og at Finanstilsynet hadde framlagt kvantitative opplysninger til støtte for anerkjennelsen av NIBOR som en kritisk referanseverdi og en analytisk begrunnelse som framhevet NIBORs viktige rolle i den norske økonomien.
- 9) I henhold til artikkel 20 nr. 1 i forordning (EU) 2016/1011 skal Kommisjonen gjennomgå listen over kritiske referanseverdier minst annethvert år, og disse referanseverdiene skal leveres av administratorer lokalisert i Unionen. Den 31. januar 2020 forlot Det forente kongerike Unionen. Referanseverdier levert av en administrator lokalisert i Det forente kongerike kan derfor ikke lenger anses som kritiske referanseverdier og bør fjernes fra listen over kritiske referanseverdier i vedlegget til gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368. London Interbank Offered Rate (LIBOR) ble ansett som en kritisk referanseverdi 19. desember 2017, og LIBOR bør derfor fjernes fra listen over kritiske referanseverdier i vedlegget til gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368.
- 10) Forordning (EU) 2016/1011 ble endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/2175⁽³⁾, blant annet for å utpeke ESMA som vedkommende myndighet for administratorer av kritiske referanseverdier som omhandlet i artikkel 20 nr. 1 bokstav a) og c) i forordning (EU) 2016/1011 fra og med 1. januar 2022. Kompetansen for administratorer av kritiske referanseverdier som omhandlet i artikkel 20 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2016/1011 vil imidlertid fortsatt ligge hos den aktuelle nasjonale vedkommende myndighet. Listen over kritiske referanseverdier opprettet av Kommisjonen bør derfor skille mellom kritiske referanseverdier omhandlet i artikkel 20 nr. 1 bokstav a) og c) i forordning (EU) 2016/1011 og kritiske referanseverdier omhandlet i artikkel 20 nr. 1 bokstav b) i nevnte forordning.
- 11) Gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368 bør derfor endres.
- 12) På bakgrunn av NIBORs avgjørende betydning, dens utstrakte bruk og dens rolle i fordelingen av kapital i Norge bør denne forordningen tre i kraft så snart som mulig.
- 13) Tiltakene fastsatt i denne forordningen er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomiteé.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

Vedlegget til gjennomføringsforordning (EU) 2016/1368 erstattes med teksten i vedlegget til denne forordningen.

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/2175 av 18. desember 2019 om endring av forordning (EU) nr. 1093/2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), forordning (EU) nr. 1094/2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenstepensjoner), forordning (EU) nr. 1095/2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter, forordning (EU) 2016/1011 om indekser som brukes som referanseverdier for finansielle instrumenter og finansielle kontrakter eller for å måle investeringsfonds resultater, og forordning (EU) 2015/847 om opplysninger som skal følge pengeoverføringer (EUT L 334 av 27.12.2019, s. 1).

Artikkel 2

Denne forordningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 8. juli 2021.

For Kommisjonen

Ursula VON DER LEYEN

President

VEDLEGG

«VEDLEGG

Liste over kritiske referanseverdier i henhold til artikkel 20 nr. 1 bokstav a) og c) i forordning (EU) 2016/1011

Nr.	Referanseverdi	Administrator	Sted
1	Euro Interbank Offered Rate (EURIBOR®)	European Money Markets Institute (EMMI)	Brussel, Belgia
2	Euro Overnight Index Average (EONIA®)	European Money Markets Institute (EMMI)	Brussel, Belgia

Liste over kritiske referanseverdier i henhold til artikkel 20 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2016/1011

Nr.	Referanseverdi	Administrator	Sted
1	Stockholm Interbank Offered Rate (STIBOR)	Svenska Bankföreningen	Stockholm, Sverige
2	Warsaw Interbank Offered Rate (WIBOR)	GPW Benchmarks S.A.	Warszawa, Polen
5	Norwegian Interbank Offered Rate (NIBOR)	Norske Finansielle Referanser (NoRe)	Oslo, Norge»